

ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ДНЕВНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА: КНЕГИЊЕ ОЛГЕ 21

ПРИМЕРАК 1 ДИНАР

У северном Атлантику потопљена је једна британска крстарица од 20.000 тона

НА КРИТУ ЈЕ УНИШТЕНО 15 ЛОВАЧКИХ АПАРАТА НА ЗЕМЉИ

Берлин, 15 маја (ДНБ)

Једна подморница потопила је на северном делу Атлантичког океана силија наоружану британском помоћну крстарицу од 20.000 тона. Приликом напада на бродовље које је вршила снабдевање Велике Британије, војно ваздухопловство потопило је у току дана и ноћас три трговачка брода са укупно 11.000 тона и тешко је оштетило бомбама два друга велика теретна брода.

Бомбардери су јуче преко дана с успехом нападали разне војне објекте у Великој Британији. Том приликом је тешко оштећено неколико четвромоторних бомбардера који су затекени на земљи. За исто време изгубили смо три своја авиона.

Смелим и успешним нападима на једну фабрику ратног материјала у Јужној Енглеској нарочито се одликовао посада једног бомбардера коју су сачињавали потпоручник Клес, стручни воја Адолф, поднаредник Енгел, поднаредник Шилинг и десетар Кхексел.

Као водник једног вода лаких противавионских топова, у Северној Африци одликовао се нарочито смелошћу и офаџивним дуhom потпоручник Колбиц.

ту уништено је на земљи петнаест непријатељских ловачких авиона.

У ваздушним борбама над Острвом, немачки ловци оборили су даљих осам авиона.

Непријатељ није зализио над територију Рајха.

У времену од 12 до 14 маја непријатељ је изгубио укупно 31 авион. Од ових авиона, тринаест је оборено у ваздушним борбама, а три ватром противавионске артиљерије, док је остатак уништен на земљи. За исто време изгубили смо три своја авiona.

Смелим и успешним нападима на једну фабрику ратног материјала у Јужној Енглеској нарочито се одликовао посада једног бомбардера коју су сачињавали потпоручник Клес, стручни воја Адолф, поднаредник Енгел, поднаредник Шилинг и десетар Кхексел.

Као водник једног вода лаких противавионских топова, у Северној Африци одликовао се нарочито смелошћу и офаџивним дуhom потпоручник Колбиц.

Британски губици у борним колима

Берлин, 15 маја (ДНБ)

У области Средоземног Мора одреди немачког војног ваздухопловства с добром су успехом тукли дану и ноћу војна постројења на острвима Малти и Криту. Приликом напада лаких немачких бомбардера на два аеродрома на острву Крит-

погођен је и потопљен један трговачки брод од око 3.000 тона у близини Грит Јармута. После снажне експлозије брод је потонуо за два минута.

Немачки борбени авиони за даље летове напади су на непријатељ-

ски конвој који је пловио северозападно од Ирске. Том приликом погођена су два брода од по 5.000 тона. Јака експлозија која је избила доказ је да су бродови тешко оштећени.

Успешни напад на енглеску ескадру код Бенгазија

(Од ратног извештача г. Рудолфа Вагнера).

Берлин, 15 маја, (ДНБ)

„Формација јуриних бомбардера, под војством потпоручника Ригера, нарочито се истакла приликом успешног напада на енглеску ескадру пред Бенгазијем у ноћи од 10 до 11 маја.“

Ова вест Врховне команде затекла је далеко од ратног поприма, на ком се бори потпоручник Ригер са својим друштвом. Са радосним узбуђењем помешаним са страхом чим сам изневада име чвека у радиолапарату, чије сам успехе и подвиге имао прилике да доживим за време рата у Польској, Француској и у току напада против Енглеске. Већ тада сам наслуђивао, да ће се име овог штука-пилота једног дана нарочито истицати у редовима немачких авијатичара. Једног мирног дана у неком аеродрому у току разговора упознао сам се са начином обрушавања његове формације. Смрт и пустио сипала је његова формација на Млава-положаје, на Варшаву, на Седан и на утврђења Мажино-љиније. Паклену треску од Денкерка надглашавало је страховито зујање његових јуриних бомбардера које је пронирало све до сржи.

Неописиво смели подухвати штука-формације под војством истог потпоручника против енглеских аеродрома претстављају се врхунан борбеног прегнавају. Неуморно и непрекидно искоришћавао је по последње могућности како себе самог и својих другова, тако и својих штука-апарата. Он је као први, са својом штука-формацијом, отпочео ноћне нападе против Енглеске и на тај начин дао нове могућности акције овом оружју, засноване на искуствима ваздушног ратовања. Да лично имао сам прилике да једне ноћи доживим танак напад на енглеско државно бордоградилиште на Темзи. Овај напад остаће као најјача успомена у мојим доживљајима ваздушних напада. После ових првих напада на Енглеску, потпоручник Ригер могао се усредити да у ноћи изненадно нападне јаку енглеску по-морску ескадру пред Бенгазијем.

Такав напад био је нешто сасвим разумљиво за ову формацију, која је мно-

ги непријатељски конвој прогонила дубоко у ушће Темзе, расправљала га и уничтавала. И увек је на чelu било потпоручника Ригера „Ништа га није могло одвратити да не јурне на њија, никаквог борби није он изминао. У току једне узбуђиве ваздушне борбе обиори је потпоручник Ригер једном приликом изнад Канала један Харикен апарат. Неучувени подвиг кад се јави у виду да се том приликом скубом брази непријатељски ловци са тешком штука-машином која је намењена за сасвим друге циљеве.

Сећајући се овог смеглог подухвата, потпоручник Ригер писао је пре извесног времена: „Онет сам се гонио са јединим (мисли на Харикена), имао сам га тачно на нишану, али ми је у једном тренутку измакао. Осим тога пуштали су на њега и Ерист и Мунт. Томи је око десет сеунди било обавије фосфором. Приметио сам и дим, или инак сисам могао опазити да ли ми се десило нешто озбиљно“.

Из ових неколико радика говори борац и човек. Оне сведоче о борбеном духу друштва који су у овом ваздушном рату чврсто спојени на живот и смрт. Кад потпоручник Ригер са насмејаним лицем излази пред своје момке, како их он сам назива, и кад даје наредбу за лет, тада никакав циљ није сувише опасан и даљи, јер сам Ригер лети на челу.

Негов идеал је да све људе своје формације, био то Ерист, Шорш или Хајц, одушеви и занесе. Они су досада заједнички извршавани преко сто непријатељских летова.

Услед тога је да признају у извештају Врховне команде сасвим оправдано. Јер, ове су показао поново узоран пример борбеног духа и акције.

Честитка Воје Рајха претседнику Парагваја

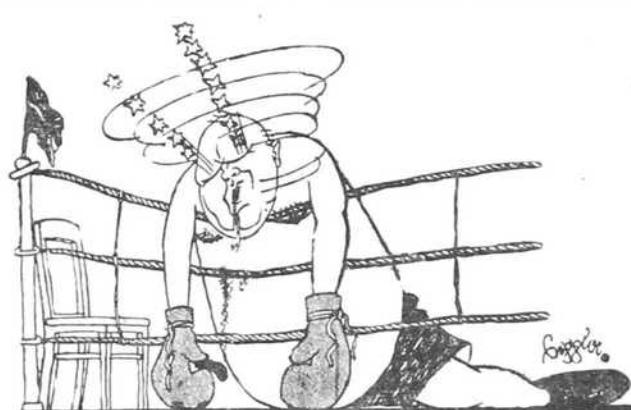
Берлин, 15 маја (ДНБ)

Воја Рајха упутио је претседнику Републике Парагваја генералу Хигини Моринко своје честитке поводом националног празника Парагваја.

Значај аудијенције адмирала Дарлана код Воје Рајха

Париз, 15 маја (ДНБ)

У политичким круговима у Виши, како јавља Агенција Авас, подвлаче ванредно велики значај разговора који је имао адмирал Дарлан у Берхтесгадену са Војом Рајхом. Тија се трајају чак четири часа. Резултат овог састанка, наглашавају у посунутим круговима, даје повода охрабрењу. Иако овај разговор има ограничен значај, то су имају практиче мере, до којих се већ дошло у оквиру немачко-француских преговора, донете у духу политике која се не мења од данас до сутра, и која смара на успостављање новог европског поретка, у коме ће се уклучити и Француска у пуној слободи и сувремености. У поменутим круговима дојдају, да ова оријентација француске политике отвара широке погледе за будућност.

Черчил у претпоследњој рунди

Потапања у Индиском

Океану

Берлин, 15 маја (ДНБ)

Британска влада у Индији сопствила је да је један непријатељски ратни брод у Индиском Океану потопио наоружани трговачки брод „Барбати“ (5.000 тона).

„Барбати“ је саобраћао на прузи Бомбај-Персики Залив, а према вестима из Шангаја он је у последње време при-
дојати британским трупама који су ишаље
за Ирак преко Басре. Басре се налази на

Рат у Азији

У Ираку није се могао поправити. Панарабски покрет, мусимански покрет давао је Иранцима слагу да се све више одупире господарењу түхинаца. Лондон је морао сада да покуша са окупацијом и тиме је натерао Ирак да се прихвати оружја.

Енглези су арабански свет од четири милиона душа распарчали у 17 делова од којих је 16 припало Јемену, а само један (Сирија) Француизму. Шта више, они су нагово-рили Француску да поклоне Турској један део те Сирије (Александријска област) и тиме су приволе-ли Анкару за савез са Лондоном.

Лондон је изиграо уговор од 16 маја 1916, који је разграничиле циљеве Француске и Велике Британије у Предњој Азији. Онда је почела борба између тада државе. Французи су као оружје прихватили културни утицај, Енглези — њихово најомиљеније оружје — интригу. За неколико послератних година Француза је придобила скоро сваки арабански свет помоћу културних веза, али Интелигенс-Сервис је тада прекину уморствима, династичким превратима и другим сретствима безобзирног империјализма.

Ништа нијестало од чувеног документа, који је 24 октобра 1915 године сир Хенри Мак-Магон упутио Хусејну, шерифу Меке, и у којем је биле обећане Велике Британије да ће се створити самостална Арабија од Ирана и етнографске турске границе до Индиског Океана (изузев парчета Сирије, које су Французи желели, и Адена, који нису Енглези хтели напустити). Уместо једне самосталне државе створено је њиховоно мноштво зависних од Лондона.

Енглези су највећу пажњу обратили на краљевину Ирак, јер та земља изобилује „црним златом“, нафтом. Ирак заузима базен река Тигар и Еуфрат (Месопотамији) и граничи са Ираном (Персијом), Турском, Сиријом, Трансјорданском и Сауд-Арабијом. Његове саобраћајне везе са светом нису најбоље, али Персики Залив и скоро довршена Багдадска железница везују та земљу са Индиским Океаном и са Средоземљем.

Међутим има две везе од много већег значаја — то су нафтоводи од Керкуда до Триполија у Сирији и од Хајфе у Палестини. Онај први су Енглези затворили откако је Француза испала из борбе, док друга цев дан и ноћ пуне бродовитењске, који носе драгоцену течност у ратне луке Велике Британије.

Лако је замислiti како је одјекнуло у душама британских министара за снабдевање (и у душама акционара енглеских петролејских друштава) вест да су британски авиони бомбардовали Мосул, једну од главних зона извора нафте. Рат у Ираку погађа економију Велике Британије у најосетљивије место, јер проблем снабдевања техничким горивом је један од најважнијих проблема садашњег рата, у коме је мотор важан фактор борбе у ваздушном и на мору.

Објава рата Великој Британији није изненадila онај, који су одавно посматрали живот Ирака. Та држава, коју су Енглези створили за себе, годинама и годинама води борбу ради самосталности, ради ослобођења од британског утицаја. Већ 1932 године Багдадској влади је пошло за руком да бар првично добија пуну права сувенирнитеља: Ираку је било дозвољено да ступи у Друштво Народа. На томе краљ Фејсал није зауставио своју политику ослобођења. Његова изненадна и тајanstvena смрт у Цириху 1933 године није уплашила његовог наследника, краља Газија, који је продолжио борбу за независност. И он је 1939 године трагично погинуо у аутомобилској несрести уденешој тајanstvenom руком. Знајући где треба тражити атентатора, народ је демонирао британски конзулат у Багдаду и убио је конзула.

Од тог дана положај Британаца

у Ираку није се могао поправити. Панарабски покрет, мусимански покрет давао је Иранцима слагу да се све више одупире господарењу түхинаца. Лондон је морао сада да покуша са окупацијом и тиме је натерао Ирак да се прихвати оружја.

Енглези имају једно горко искуство у борбама у Месопотамији. За време Светскога рата њихов генерал Таунсенд је морао капитулирати са читавом армијом код Кут-ел-Амаре. Тако се трагично завршила британска офанзива против Турске у правцу Басра—Багдад. Сада је стратешки положај ирачке армије много повољнији него што је био раније положај турских трупа у Месопотамији. Петролејска поља код Мосула, код Киркука и на југу код Амара, нафтovод према Хајфи, железница према Басри и пловне реке, које носе шлапове са нафтovодом према Персијском Заливу — све су то погодни објекти за операције, које би имале за циљ лишити түхинаца течног горива. Задатак Британца да одбране те објекте, који се протежу по територији непријатељског народа толико је тешак да се једва може решити.

Тада је задатак отежан још тиме што постоје само два улаза за доношење трупа: на југо-истоку преко ваздушног султантог Ковејта и на западу преко Трансјорданije. Сауд-Арабија није послушна према Лондону, Сирија је неутрална, Турска се уздржава од умешања у рат, а Иран нимало није наклоњен Британцима.

Према томе британска војску очекују велике тешкоће у борбама у Ираку. Зато ће војска, по свој прилици, најмање учествовати — авијација ће играти главну улогу, тим пре што су Британци већ неколико пута успешно решавали бомбардовањем из ваздуха мање дипломатске проблеме у Арабији. Само што садашњи проблем је много већ и много компликованији од оних ситних устанака немирних племена. Две стотине и педесет милиона мусимана на простору од Црног Мора до афричке Златне Обале и од Египта до Кине будно прате ток борбе Велике Британије за опстанак, за власт над народима, који су већ дорасли независности од туторства, као што су народи Индије.

Иракача ватра може да упади огроман пожар у зонама британског утицаја и у пределима британске владавине. Зато је рат започет у Предњој Азији један дугајај од огромног значаја: ако се тамо по нови судбина Таунсендове армије, зелена застава ислама ће да се развија у многим земљама, пуним мржије против Велике Британије.

Е. М.

Нови устанак у Палестини узима мања

Бејрут, 15 маја (ДНБ)

Радио-Анкара потврђује да енглеске трупе у Палестини гроздавно чаре раде на подизању одбранбених постројења.

Агенција „Мондо Арабо“ јавља из Дамаска да је у многим местима Палестине дошло до јавних позыва на устанак против Енглеске. Енглеске цивилне власти, у согласности са војним властима, појачале су последњих дана своју политику изгладњивања становништва, како би га тиме присилиле да се пријави у војску. Ове нечовечне методе су доживеле потпун неуспех. У Караму је једна група Араба извршила напад на кућу једног Енглеза, у којој је било неколико енглеских чиновника. Напад је извршен из освете. Дошло је до жестоке узашамне палеље, при чему је убијено неколико Енглеза. У Хајфи, у непосредној близини једне енглеске војне поште, екс-плодила је бомба.

Према једној вести исте агенције из Јерусалима, енглеске власти у Палестини осудиле су на смрт четири Палестинца. Ове пресуде по следње недеље треба додати хиљадама других, које су Енглези на варварски начин изрекли.

Изјава Комесара за унутрашњу управу у Србији

Комесари којима је одлуком Војног Заповедника у Србији поверило да отправљају појединачне службе државне управе дали су зајавност следећу изјаву:

„Одлуком војног заповедника у Србији успостављена је цивилна управа у нашој земљи и нама је поверило да видимо појединачне струке државне управе, у циљу очувања мира и реда и што брже обнове привредног живота у земљи.“

Остају на снази домаћи закони, по којима ће наше административне и судске власти радити, уколико има их немачке војне власти, у интересу своje војне безбедности своjим наређењима, не буду morale привремено ставити ван снаге.

Прихватили смо се тога тешког задатка, у циљу да у овом судбносном времену помогнемо нашем народу и олакшамо његов положај.

Верујемо, да ће цео наш народ одобрити нашу одлуку, јер он је био за искрену и лојалну сарадњу са својим великим суседом, немачким народом, са којим је био у пријатељству и вазда одржавао присне привредне и културне везе. Што је наш народ доведен сада у овај положај према немачком Рајху, то није била жеља немачког Рајха, који је увек истрајао пријатељске намере према нашој отаџбини, нити је пак то кривица нашеј народне, него је кривица неколицине његових управљача, који су га уvelи u рат без потребе и против његових интереса.

Решени да се потпуно посветимо раду на обнови земље, свесни смо одговорности и тешкоћа, које нам стоје на путу, али верујемо да ће у свесрдну помоћ свих народних слојева те тешкоће савладати. Потребно је одбацити свако политизирање и бити свесан да настаје ново време у којем се морају нарглјадити све снаге и поднети многе жртве, да се земља дигне из рушевина у којима се налази.

Имамо обећање војног заповедника, да ће нас он у нашем напору вољно и свесрдно помоћи. Ми смо му захвалили на овом обећању, као и на изјави да се од нас неће ништа захтевати, што би се противило нашој националној части и достојанству, да нам се сарадња у управи поверила као националним људима, да наша служба треба да буде земљи и народу, а према немачкој управи искрена и лојална. Дали смо реч, да ћemo тако поступити у име своје и у име свога народа. Захвалили смо на коректном држању немачке војске према нашем народу са пуним уверењем, да исто осећање гаји цео народ.

Обраћамо се с тога Србија, да нас помогну у извршењу тешког задатка, који стоји пред нама. Помажући наš, наш народ ће помоћи самог себе. Позивамо га, да се врати свом редовном послу и да без условно сачува ред и мир. Пруженема на нам је прилика, да смо, без никаквих присилних мера, уputимо своју земљу новом животу. Искримо прилику и прихватимо пружени нам руку, са оном високом националном свешћу, која је наш народ красила кроз сву његову историју.“

Милан Аћимовић,
комесар Министарства унутрашњих послова.

Ристо Јојић,
комесар Министарства просвете.

Душан Летица,
комесар Министарства финансија,

Душан Пантић,
комесар Министарства пошта и телеграфа.
Момчило Јанковић,
комесар Министарства правде.
Инж. Милосав Васиљевић,
комесар Министарства народне привреде.
Др. Лазар Костић,
комесар Министарства саобраћаја.
Др. Стеван Ивановић,
комесар Министарства социјалне политике.
Инж. Станислав Јосифовић,
комесар Министарства грађевина.
Јеремија Протић,
комесар Министарства искрање.

(Агенција „Рудник“)

Последње вести

Три енглеска авиона оборена над Малтом

Рим, 15 маја (ДНБ)
Штаб Врховне команде саопштава:

Немачки и италијански авиони напали су авионске базе на Малту. У ваздушним борбама оборена су три енглеска авиона.

У Северној Африци владала је артилериска делатност на фронту код Тобрука и делатност извиђачких одреда источно од Солума. Наши авиони у више су мања бомбардовали луку и постројења у Тобруку. Нашим бомбама запаљен је један парород.

Непријатељски авиони бомбардовали су Дерну.

У Источној Африци непријатељски притисак и даље се наставља на свим отсецима, а нарочито у обла-

сти Амба Алација, где наше трупе дају огорчен отпор.

Амбасадор фон Папен у аудијенцији код претседника Турске Републике

Цариград, 15 маја (ДНБ)
Јуче по подне претседник Републике. Г. Инени примио је немачког амбасадора фон Папена са којим се задржал у разговору читав сат. Овој аудијенцији присуствовао је и министар иностраних послова г. Сараоглу.

Велике хрватске манифестације у Сарајеву

Сарајево, 15 маја (ДНБ)
Приликом боравка у Сарајеву потпредседника хрватског министарског савета г. др. Османа Кулевића, приређене су велике манифестације за Независну Државу Хрватску.

После свечаних благодарења одслужених у првостолној цркви, у евангелијско-путеранској цркви и у имањији, после подне кренула је кроз сарајевске улице велика свечана поворка, на чијем су се челу налазила четири коњаника у Албанији.

На завршетку своје посете грчком фронту Њ. В. Краљ и Цар посетио је Елбасан где је, као и у свим албанским градовима, одушељено поздрављен и дочекан од становништва.

После говора потпредседника хрватске владе отсвириле су хрватска и немачка химна.

